

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	2 – 4	
Семестр	3 – 8	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	360 / 12	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Александрова Оксана Олександрівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Завідувач кафедри теорії музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/theory-of-music/Aleksandrova.pdf aleksoks@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Драч Ірина Степанівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Завідувач кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://surl.li/nzunt drach.irina2016@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Рощенко Олена Георгіївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор

	Посада	Професор кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Roshchenko_2.pdf elena.roshenko@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Жданько Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Zhdanko_2022.pdf alconostart@gmail.com
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Борисенко Марія Юріївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри теорії музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/theory-of-music/Borysenko_2022.pdf dbor@ukr.net
Анотація	Навчальна дисципліна «Спеціальний клас» знайомить із науково-термінологічним апаратом музикознавства, з сучасними музикознавчими концепціями в різних наукових аспектах, завдяки чому здобувачі освіти зможуть генерувати власну дослідницьку концепцію на основі аналізу музичних творів та проблематики, висвітленій в музикознавчій літературі.	
Мета дисципліни	Опанування основами та навичками музикознавчої дослідницької діяльності	
Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>ПРН6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати й аргументувати власну позицію.</p> <p>ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>	

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Фахові (спеціальні) компетентності</p>	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК15. Здатність здійснювати редакторську/менеджерську/лекторську/аранжувальну/звукорежисерську діяльність у сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними</p>

	вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Вибір і формулювання теми, мети і завдань дослідження. Види тем: монографічні, оглядові, історичні, теоретичні.</p> <p><i>Тема 2.</i> Формулювання теми і методологічний апарат наукового дослідження (статті, бакалаврської роботи).</p> <p><i>Тема 3.</i> Пошук, обробка та аналіз інформація з різних джерел.</p> <p><i>Тема 4.</i> Культура оформлення наукового тексту: цитата та посилання.</p> <p><i>Тема 5.</i> Правила укладання бібліографії з обраної проблематики.</p> <p><i>Тема 6.</i> Сучасні досягнення в методології, історії та теорії музичного мистецтва: основні концепції та напрямки.</p> <p><i>Тема 7.</i> Особливості вивчення напрямків старовинного та сучасного мистецтва;</p> <p><i>Тема 8.</i> Українське музикознавство в контексті світової музичної практики: аналіз і порівняння поглядів на обрану тему в зарубіжному та українському музикознавстві.</p> <p><i>Тема 9.</i> Аналіз музичних творів в музикознавчій діяльності.</p> <p><i>Тема 10.</i> Музикознавство і суміжні галузі: аналіз режисерської концепції оперного твору; аналіз виконавської інтерпретації.</p> <p><i>Тема 11.</i> Написання аналітичного нарису з обраної проблематики.</p> <p><i>Тема 12.</i> Редагування наукового/академічного тексту.</p> <p><i>Тема 13.</i> Принципи наукового мислення та наукового узагальнення.</p> <p><i>Тема 14.</i> Методологічна база теоретичного музикознавства. Загально-наукові та спеціальні методи дослідження.</p> <p><i>Тема 15.</i> Базові методи та методики музично-теоретичного аналізу: цілісного, інтонаційного, структурно-функціонального, жанрово-стильового, компаративного, семіотичного, наратологічного та ін.</p> <p><i>Тема 16.</i> Фундаментальні музично-теоретичні системи та музикознавчі концепції: теорія музичної інтонації, функціональності, музичної мови і мовлення, музичної поетики, стилю, жанру, форми, тематизму.</p> <p><i>Тема 17.</i> Термінологічна база сучасного теоретичного музикознавства. Її логіко-інформаційний аналіз.</p> <p><i>Тема 18.</i> Постановка науково-методичних і науково-практичних завдань та принципи їх реалізації. Методи визначення проблемної ситуації та гіпотези дослідження за І. Котляревським.</p> <p><i>Тема 19.</i> Організація науково-дослідницької діяльності: пошук та обробка інформації, опрацювання джерел, обрання матеріалу дослідження, визначення мети, завдань, об'єкту, предмету, методів, структури наукового проекту.</p> <p><i>Тема 20.</i> Принципи створення письмових наукових текстів: їх типи, структура, жанрова специфіка. Науковий стиль.</p>

	<p><i>Тема 21.</i> Методика аналізу обраного музичного матеріалу відповідно до мети і завдань дослідження.</p> <p><i>Тема 22.</i> Принципи створення текстів для усних доповідей на наукових конференціях. Наукова дискусія та методика її проведення.</p> <p><i>Тема 23.</i> Впровадження у дослідницьку діяльність отриманих науково-практичних результатів.</p> <p><i>Тема 24.</i> Розробка подальших перспектив наукового дослідження.</p>
Види занять	Індивідуальні, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (дискусія, співбесіда); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з науковою літературою (конспектування, тезування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): письмові роботи, індивідуальні презентації.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): екзамен: 3 – 8 семестри.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, у чаті групи з дисципліни, посилання на google-диск. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп, здійснює обмін e-mail, надає електронні посилання на необхідні навчальні матеріали, google-диск тощо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>

<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Герасимова-Персидська, Н. (2010). Нові звучання – нові знаки: сучасна музика в історичному ракурсі. <i>Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського</i>, 3(8), 39–46. 2. Котляревський, І. (2008). <i>Загальні основи науково-дослідної роботи</i>. Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України. 3. Польська, І. (2014). Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві. <i>Культура України</i>, 46, 267–274. 4. Пясковський, І. (2009). Логічне і художнє в музичному мистецтві. <i>Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського</i>, 1(2). Т. 3, 21–25. 5. Пясковський, І. (2009). Музична форма як дискурс. <i>Мистецькі обрії</i>, 2(11), 342–353. 6. Самойленко, О. (2010). Наукові обрії сучасного українського музикознавства. <i>Мистецтвознавство України</i>, 11, 38–45. 7. Сюта, Б. (2010). Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці. <i>Студії мистецтвознавчі</i>, 1, 35–42. 8. Сюта, Б. (2019). Поняття «Жанровий тип» як метамовна одиниця сучасної теорії музики. <i>Термінологічний вісник</i>, 5, 188–195.
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальний клас», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 року, протокол № 1.